

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2016CC803
Zaaknummers Klachtencommissie 2014W1199 (1)

datum uitspraak 19/07/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. G.M.J. van Oijen, werkzaam te 's-Hertogenbosch,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van Huijbergen,
gevestigd te Huijbergen,
hierna te noemen: verweerder,

1. Verloop van de procedure

1.1 Vergezeld van een brief d.d. 24 april 2016 van mr. Van Oijen is op 2 mei 2016 ter griffie ontvangen het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door vier personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland, tezamen met het advies van de Klachtencommissie waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard.

Het gaat om het advies van de Klachtencommissie d.d. 10 maart 2016 met zaaknummer 2014W1199 (1). Tevens is de brief d.d. 16 maart 2016 van verweerder ontvangen, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het ingevulde antwoordformulier is eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. De Fraters van Tilburg en de Zusters van Barmhartigheid hebben zich ook aan de Compensatieregeling onderworpen. Partijen hebben, voor zover relevant, afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies (zoals genoemd onder 1.1) zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in dit advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker verbleef als kind in de periode [jaartal] tot [jaartal] op verschillende afdelingen in het [tehuis] te [plaats]. Verzoeker verbleef tot [jaartal] fulltime in het tehuis, daarna alleen nog tijdens de vakantieperiodes. Het seksueel misbruik is voor het eerst begonnen rond [jaartal] en verzoeker was toen 8 jaar oud. Het seksueel misbruik is gestopt toen verzoeker ongeveer 11/12 jaar oud was.

2.2. Misbruik door [aangeklaagde 1] en [aangeklaagde 2]

Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 1] (hierna: [aangeklaagde 1]) en wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 2] (hierna: [aangeklaagde 2]) hebben verzoeker om beurten tijdens hun surveillancedienst op zaal 1 van het tehuis seksueel misbruikt. In totaal is verzoeker ongeveer 20 keren (het misbruik van de [aangeklaagde 1 en aangeklaagde 2] bij elkaar opgeteld) seksueel misbruikt. Aanleiding voor het misbruik was het wassen in ijskoud water. De [aangeklaagde 1 en aangeklaagde 2] hebben verzoeker betast aan zijn intieme delen, afgetrokken en daarnaast is het ook een enkele keer voorgekomen dat verzoeker hen oraal moest bevredigen. Verzoeker was bij aanvang van dit seksueel misbruik ongeveer 10 jaar oud, zo begrijpt de Compensatiecommissie.

2.3 Misbruik door [aangeklaagde 3]

Gedurende een korte periode moest verzoeker met enige regelmaat bij wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 3] (hierna: [aangeklaagde 3]) op diens kamer komen en heeft verzoeker hem oraal moeten bevredigen. [aangeklaagde 3] heeft een keer getracht om verzoeker anaal te verkrachten, maar dat is niet gelukt.

2.4 Misbruik door [aangeklaagde 4]

Wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde 4] (hierna: [aangeklaagde 4]) was hoofdsurveillant van de afdeling waar verzoeker vanaf 8-jarige leeftijd verbleef. Verzoeker moest met enige regelmaat bij [aangeklaagde 4] op schoot komen zitten, waarbij hij zijn broek uit moest doen. Verzoeker moest [aangeklaagde 4] dan kussen en deze friemelde dan wat met verzoeker. Soms moest verzoeker ook aan het geslachtsdeel van [aangeklaagde 4] zuigen. Dit is 5 tot 6 keer gebeurd. Verzoeker was 8 jaar bij aanvang van dit seksueel misbruik.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie zoals genoemd onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen de vier personen zoals genoemd in overweging 2, en waarin de klachten gegrond zijn verklaard. Het advies van de Klachtencommissie is voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagden tot overname van het advies.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten vier daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet in beginsel geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 categorie-indeling n.a.v. het misbruik

Het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, zou bij een beoordeling van het afzonderlijk door iedere aangeklaagde jegens verzoeker aangedane seksueel misbruik, steeds ingedeeld moeten worden in categorie 4. Oraal seksuele handelingen worden door de Compensatiecommissie op één lijn gesteld met het seksueel misbruik zoals in artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling staat vermeld.

Gelet op het verzoeker door de vier daders in totaliteit aangedane seksueel misbruik, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling en dat - ondanks het onder 3.2 gestelde uitgangspunt- in het onderhavige geval niet kan worden volstaan met een indeling in categorie 4. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van acht jaar.
- Het misbruik jegens verzoeker door de daders heeft al met al plaatsgevonden gedurende een periode van vele jaren, te weten van zijn achtste tot en met zijn elfde of twaalfde jaar.
- Het misbruik bestond uit betasting van de (blote) intieme delen van verzoeker, het aftrekken van verzoeker, het verrichten van oraal seksuele handelingen bij verzoeker en een poging tot anale verkrachting.
- Het misbruik heeft plaatsgevonden door vier personen.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment 'thuis' was voor verzoeker en waardoor zijn gevoel van veiligheid ernstig werd geschaad.

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

Algemeen

4.1

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het

gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.2

Op het aanvraagformulier is door verzoeker ingevuld dat verzoeker indeling in categorie 4 passend acht. De Compensatiecommissie heeft na bestudering van de aanvraag evenwel besloten de aanvraag definitief in te delen in categorie 5, als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'. In alle gevallen waarin een voorlopige of definitieve indeling in categorie 5 dient de aanvrager op grond van artikel 19 van de Compensatieregeling in de gelegenheid te worden gesteld om eventuele geleden vermogensschade ten gevolge van het aangedane seksueel misbruik aannemelijk te maken. Teneinde helderheid te verkrijgen over de vraag of verzoeker al dan niet van die gelegenheid gebruik wenste te maken, heeft de secretaris van de Compensatiecommissie op 22 juni 2016 met mr. Van Oijen gebeld. Mr. Van Oijen heeft in dat telefoongesprek te kennen gegeven dat hij daarover reeds in een eerder stadium met verzoeker heeft gesproken en dat verzoeker om hem moverende redenen weloverwogen en na overleg met mr. Van Oijen heeft besloten af te zien van de mogelijkheid om eventuele geleden vermogensschade nader te onderbouwen. Bij brief van 23 juni 2016 heeft de secretaris dit schriftelijk bevestigd aan verzoeker, met verzending van aan afschrift aan verweerder. Dit brengt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat een vergoeding van vermogensschade niet aan de orde is.

4.3

Met het hiervoor onder 4.2 gestelde wenst de Compensatiecommissie op geen enkele wijze afbreuk te doen aan het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan. De Compensatiecommissie heeft het seksueel misbruik ingedeeld als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' om recht te doen aan de ernst, de duur en de frequentie ervan en aan de bijkomende verzwarende omstandigheden (zoals genoemd onder 3.4). De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel. Verzoeker kan wegens de aard en omvang van het seksueel misbruik en het leed dat hem daardoor ten deel is gevallen aanspraak maken op een aanzienlijk bedrag aan immateriële schadevergoeding (smartengeld) dat mede bestemd is ter verzachting van aangedaan leed.

4.4

Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €45.000,- voor immateriële schade geadviseerd dient te worden.

4.5

Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €106,76, inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag - gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling - integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als

‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ en adviseert verweerder om binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak :

- aan verzoeker een bedrag van € 45.000,-- te betalen en, om
- aan mr. Van Oijen een bedrag van €106,76 te betalen ter zake van redelijke kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 19/07/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

Voorzitter